Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

АГРО РЕЗЕРВ ООД

31 декември 2009 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за финансовото състояние	1
Отчет за всеобхватния доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Пояснения към финансовия отчет	7

Ефектив Одит

Варна 9000, ул. Иван Вазов 35, офис 5
тел./факс: 052/ 604 709, моб.: 0888/ 664 400
e-mail: effective.audit@gmail.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО СОБСТВЕНИЦИТЕ НА
АГРО РЕЗЕРВ ООД
гр. Бургас

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на Агро резерв ООД и неговото дъщерно предприятие („Групата"), включващ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2009 г. и консолидираните отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане, приети от Европейската комисия се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики, както и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидирания финансов отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от нашата преценка, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска ние вземаме под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Групата, с цел да разработим одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидирания финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2009 година, както и за консолидираните резултати от нейната дейност и консолидираните парични потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане, приети от Европейската комисия.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания

Годишен консолидиран доклад за дейността на Групата съгласно изискванията на чл.33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние също така докладваме, че историческата финансова информация изготвена от ръководството и представена в годишния консолидиран доклад за дейността на Групата, съгласно чл.33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в годишния консолидиран финансов отчет на Групата към и за годината приключваща на 31 декември 2009 г. Отговорността за изготвянето на годишния консолидиран доклад за дейността от 31 март 2010 г., се носи от ръководството на Групата.

Илиян Гоцев
Регистриран одитор

0628 Илиян Гоцев
Регистриран одитор

Варна, 22 юни 2010 год.

ул. Иван Вазов 35, офис 5
Варна 9000
България

Отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Нетекущи активи				
Нематериални активи	5	1	2	2
Имоти, машини и съоръжения	6	12 319	13 078	11 105
Инвестиционни имоти	8	126	132	102
Дългосрочни финансови активи	9	90		
Нетекущи активи		**12 536**	**13 212**	**11 209**
Текущи активи				
Материални запаси	11	5 007	2 956	2 566
Краткосрочни финансови активи	12	2 183	2 397	342
Търговски вземания	13	2 987	3 390	1 651
Данъчни вземания	14	685	1	177
Други вземания	15	1 344	273	283
Пари и парични еквиваленти	16	2 690	2 476	2 082
Текущи активи		**14 896**	**11 493**	**7 101**
Общо активи		**27 432**	**24 705**	**18 310**

Изготвил: Вяра Манчева **Управител: Велимир Мавурев**

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

0628 Илиян Гоцев
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

Собствен капитал и пасиви	Пояснение	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Собствен капитал				
Основен капитал	17.1	556	556	5
Неразпределена печалба		6 992	5 790	4 945
Общо собствен капитал, принадлежащ на собствениците на Групата		**7 548**	**6 346**	**4 950**
Неконтролно участие				**1**
Общо собствен капитал		**7 548**	**6 346**	**4 951**
Пасиви				
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	18.2	3	-	-
Дългосрочни заеми	19	2 411	2 110	2 471
Задължения по финансов лизинг	7.1	335	1 069	3
Отсрочени данъчни пасиви	10	232	253	257
Нетекущи пасиви		**2 981**	**3 432**	**2 731**
Текущи пасиви				
Краткосрочни заеми	19	3 089	1 021	116
Краткосрочна част от дългосрочни заеми	19	8 830	8 647	3 327
Задължения по финансов лизинг	7.1	735	781	1 956
Търговски задължения	20	1 872	1 956	1 853
Данъчни задължения	21	166	162	224
Други задължения	20	2 211	2 360	3 152
Текущи пасиви		**16 903**	**14 927**	**10 628**
Общо пасиви		**19 884**	**18 359**	**13 359**
Общо собствен капитал и пасиви		**27 432**	**24 705**	**18 310**

Изготвил: Вяра Манчева **Управител: Веднмир Матурев**

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад: 0628 Илиян Гоцев Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

Отчет за всеобхватния доход

	Пояснение	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от продажби	22	29 598	34 899
Други приходи	23	1 680	89
Разходи за материали	24	(2 172)	(2 812)
Разходи за външни услуги	25	(3 331)	(2 370)
Разходи за персонала	18.1	(372)	(272)
Амортизация на нефинансови активи	5, 6	(804)	(677)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(23 866)	(28 327)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		1 900	2 125
Печалба от продажба на нетекущи активи	26	138	12
Други разходи	27	(360)	(344)
Печалба от оперативна дейност		**2 411**	**2 323**
Финансови разходи	28	(1 292)	(990)
Финансови приходи	28	199	90
Финансови разходи, нето		(1 093)	(900)
Печалба преди данъци		**1 318**	**1 423**
Разходи за данъци върху дохода	29	(116)	(151)
Печалба за годината		**1 202**	**1 272**
Общо всеобхватен доход за годината		**1 202**	**1 272**

Съставител: Вяра Манчева **Управител: Велимир Магурев**

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

0628 Илиян Гоцев
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в '000 лв.	Пояснение	Основен капитал	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2009 г.		**556**	**5 790**	**6 346**
Печалба за годината			1 202	1 202
Общо всеобхватен доход за годината			1 202	1 202
Салдо към 31 декември 2009 г.		**556**	**6 992**	**7 548**

Изготвил: Вяра Манчева

Управител: Велимир Магурев

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

0628 Илиян Гоцев
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.	Пояснение	Основен капитал	Неразпределена печалба	Неконтролно участие	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2008 г.		**5**	**4 945**	**1**	**4 951**
Печалба за годината			1 272		1 272
Общо всеобхватен доход за годината			1 272		1 272
Сделки със собствениците, отчитани директно в собствения капитал					
Вноски от и разпределения към собствениците					
Дивиденти			(368)		(368)
Емисия на собствен капитал		551			551
Общо вноски от и разпределения към собствениците		551	(368)		183
Промени в размера на участията в дъщерни предприятия, които не водят до загуба на контрол					
Придобиване на неконтролно участие			(59)	(1)	(60)
Общо промяни в размера на участията в дъщерни предприятия, които не водят до загуба на контрол			(59)	(1)	(60)
Общо сделки със собствениците		551	(427)	(1)	123
Салдо към 31 декември 2008 г.		**556**	**5 790**		**6 346**

Изготвил: Вяра Манчева **Управител: Велимир Магурев**

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад: 0628 Илиян Гоцев Регистриран одитор

Отчет за паричните потоци

	Пояснение	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		39 169	41 095
Плащания към доставчици		(38 687)	(39 386)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(357)	(301)
Плащания за данъци		(45)	(50)
Плащания за дивиденти	30.1	-	(350)
Лихви и банкови такси		(63)	(66)
Други		(4)	153
Паричен поток от оперативна дейност		**13**	**1 095**
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(945)	(1 778)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		539	114
Придобиване на допълнително участие в дъщерни предприятия		-	(60)
Предоставени заеми		(1 088)	(4 985)
Постъпления от предоставени заеми		861	2 583
Получени лихви		25	6
Паричен поток от инвестиционна дейност		**(608)**	**(4 120)**
Финансова дейност			
Получени заеми		14 268	11 100
Плащания по получени заеми		(11 687)	(4 997)
Плащания по финансов лизинг	7.1	(781)	(1 956)
Плащания на лихви		(1 102)	(728)
Паричен поток от финансова дейност		**698**	**3 419**
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		**103**	**394**
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		2 476	2 082
Печалба от валутна преоценка		111	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	16	**2 690**	**2 476**

Изготвил: Вера Манчева

Управител: Владимир Магурев

Дата: 31 март 2010 год.

Заверил съгласно одиторски доклад:

0628 Илиян Гоцев
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 8 до стр. 50 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Агро резерв ООД, ЕИК 102674109 и неговото дъщерно предприятия Агро-рент 2007 ООД, ЕИК 148096253 (Групата) включва търговия на едро със зърно, строителство на ваканционни имоти, транспортни услуги и отдаване под наем на недвижима собственост.

Агро резерв ООД е предприятието майка в групата. Предприятието майка е регистрирано като дружество с ограничена отговорност в Република България. Седалището и адресът на управление на предприятието майка е гр. Бургас, ул. Александровска 91, ет.1.

Основно място на дейност на предприятието майка и неговото дъщерно предприятие е във Варненска област.
Броят на персонала към 31 декември 2009 г. е: 74 (2008: 65).

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС).

Консолидирания финансов отчет е изготвен в български лева, което е функционалната валута на Групата.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Общи положения

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2009 г.:

- МСФО 1 "Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане" (коригиран);
- МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г. и коригиран);
- МСС 23 „Разходи по заеми" (ревизиран 2007 г. и коригиран);
- МСС 27 "Консолидирани и индивидуални финансови отчети" (коригиран);
- МСС 32 „Финансови инструменти: представяне" (коригиран);
- МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване" (коригиран);
- Годишни подобрения 2008 г.: СМСС публикува Подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане 2008 г. По-голямата част от тези промени влизат в сила през отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г.;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" (коригиран);

Съществените ефекти, както в текущия период, така и в предходни или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на новите изисквания във връзка с представяне, признаване и оценяване, са представени по-долу:

Прилагането на МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г. и коригиран) води до някои промени във формата, заглавията и представянето на определени елементи в консолидирания финансов отчет, което е свързано и с допълнителни оповестявания. Оценяването и признаването на активите, пасивите, приходите и разходите на Групата остават непроменени. Въпреки това някои елементи, които се признават директно в собствения капитал, сега се отразяват в другия всеобхватен доход, като например преоценката на имоти, машини и съоръжения. МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г. и коригиран) влияе върху представянето на промените в собствения капитал, принадлежащ на собствениците на Групата, и въвежда отчет за всеобхватния доход.

МСС 23 „Разходи по заеми" (ревизиран 2007 г. и коригиран) изисква капитализиране на разходите по заеми, които могат директно да бъдат отнесени към придобиването, производството или строителството на един отговарящ на условията актив, който непременно изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба. В съответствие с преходните разпоредби разходите по заеми не са преизчислявани ретроспективно. Разходите по заеми са капитализирани само за активите, които отговарят на изискванията и чието придобиване е започнало след 1 януари 2009 г.

Корекциите на МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване" изискват допълнителни оповестявания за финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние. Оценките на справедлива стойност се категоризират в тристепенна йерархия на справедливата стойност, която отразява степента, до която те се базират на налична пазарна информация. За деривативните финансови пасиви следва да бъде представен отделен количествен анализ на сроковете за погасяване, показващ оставащите по договорите падежи, когато това е съществено за установяване на периодите, през които се очаква да възникнат парични потоци. Групата използва възможността, предоставена от преходните разпоредби на измененията, и не представя сравнителна информация във връзка с новите изисквания.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО не са свързани с дейността на Групата и нямат ефект върху консолидирания финансов отчет:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции" (коригиран);
- МСФО 8 „Оперативни сегменти";
- КРМСФО 12 „Концесионни договори за предоставяне на услуги";
- КРМСФО 13 „Програми за лоялни клиенти";
- КРМСФО 14 „МСС 19 Ограничение на активите на планове с дефинирани доходи, изисквания за минимални фондове и тяхното взаимодействие";
- КРМСФО 15 „Споразумения за строителство на недвижими имоти";
- КРМСФО 16 "Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция";
- МСФО 4 „Застрахователни договори" (коригиран);
- КРМСФО 9 „Преоценка на внедрени деривативи" (коригиран).

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрението на този финансов отчет, някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Групата.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Групата за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила. Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху финансовия отчет на Групата, е представена по-долу. Публикувани са и други нови стандарти и разяснения, но не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Групата.

МСФО 3 „Бизнес комбинации" (ревизиран 2008) (в сила от 1 юли 2009 г.)

Стандартът е приложим перспективно за бизнес комбинации, възникнали през отчетни периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г.. Новият стандарт въвежда промени в счетоводното отчитане на бизнес комбинации, но все пак запазва изискването за използване на метода на покупката, и ще има значителен ефект върху отчитането на бизнес комбинации, извършени в отчетни периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г.

КРМСФО 17 „Разпределение на непарични активи на собствениците" (в сила от 1 юли 2009 г.)

Разяснението дава насоки за начина, по който предприятието следва да отчете счетоводно разпределението на активи, различни от парични средства (непарични активи), като дивиденти на собствениците си в качеството им на собственици.

КРМСФО 18 „Прехвърляне на активи от клиенти" (в сила от 1 юли 2009 г.)

Разяснението дава насоки за начина, по който предприятието следва да отчете счетоводно прехвърлянето на активи на имоти, машини и съоръжения от клиенти. Съгласно разяснението това са активи за получателя, които следва да бъдат признати по справедлива стойност към датата на прехвърлянето, като се признава приход в съответствие с МСС 18 „Приходи".

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения и прилагане за първи път на МСФО

Консолидираните финансови отчети са изготвени чрез прилагане на счетоводните политики заложени в тези МСФО, които са приети от ЕС и които са в сила към края на отчетния период (31 декември 2009 година) или тези които са били приложени по-рано.

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет. Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Тези счетоводни политики са използвани за всички представени периоди във финансовите отчети, с изключение на определени счетоводни политики и изключения, приложени от Групата при преминаването към МСФО. Изключенията, които са приложени от Групата и ефекта от преминаването към МСФО са представени в пояснение 35.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация,

предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Ранно прилагане на МСФО

Групата е избрала да приложи МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансови отчети* (Ревизиран 2008), който все още не задължителен, при изготвяне на своите първи отчети по МСФО.

МСФО 1 (Ревизиран 2008) променя само структурата на стандарта и препратките в параграфите. Ревизираната версия не променя техническите изисквания на стандарта и следователно няма ефект върху първоначалното прилагане на МСФО.

МСФО 1 е допълнен през юли 2009 за да се въведат допълнителни изключения по избор за прилагащите МСФО за първи път, никое от които не е приложимо по отношение на Групата.

Прилагане на МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети" (ревизиран 2008) (в сила от 1 юли 2009 г.).

Преработеният стандарт въвежда промени в изискванията за счетоводно отчитане на загуба на контрол над дъщерно предприятие и на промени в участието на Групата в дъщерни предприятия. Тези промени по отношение на промени в участието в дъщерни предприятия са приложени ретроспективно и са отразени в настоящия финансов отчет на Групата.

4.3. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети" (ревизиран 2007 г. и коригиран). Групата прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;

б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или

в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

В настоящия финансов отчет са представени два сравнителни периода, предвид факта, че е извършено преминаване от представяне на консолидираните финансови отчети по Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия към Международните стандарти за финансово отчитане.

4.4. База за консолидация

Финансовите отчети на Групата консолидират тези на предприятието майка и всички негови дъщерни предприятия към 31 декември 2009 година. Дъщерни, са всички предприятия, върху които Групата притежава властта да контролира финансовата и оперативната им политика. Агро резерв ООД упражнява контрол, чрез притежаването на повече от половината от капитала на своето дъщерно предприятие. Отчетната дата на дъщерното предприятие е 31 декември.

Нереализираните печалби или загуби от сделки между предприятията от Групата се елиминират. Когато нереализирани загуби се реализират при консолидирането, съответния актив се тества за обезценка от перспектива на Групата. Суми, представени във

финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, когато това е необходимо за да се постигне последователност със счетоводните политики прилагани от Групата.

Печалби или загуби, както и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиване, съответно до датата на продажба.

Неконтролните участия включват дела от печалбите или загубите и нетните активи на дъщерните предприятия, които не са притежание на Групата.

4.5. Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат, като се използва метода на придобиване. Методът на придобиване, включва признаването на установимите активи и пасиви на придобитото дъщерно предприятие, включително условни задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети преди придобиването. При първоначално признаване, активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие се включват в консолидираните отчети за финансовото състояние по техните справедливи стойности, които също така се използват като база за последваща оценка в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се определя, след като се изключат установимите нематериални активи. Репутацията представлява превишението на разходите по придобиване, над справедливата стойност на дела на Групата в установимите нетни активи на придобитото дъщерно предприятие, към датата на придобиване. Всяко превишение на установимите нетни активи над разходите по придобиване, се признава печалбата или загубата, веднага след придобиването.

4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат в консолидираните финансови отчети по метода на собствения капитал.

Инвестициите в съвместно контролирани предприятия се отчитат в конослидираните финансови отчети, като се използва метода на пропорционална консолидация.

Групата признава дивидент от съвместно контролирано предприятие или асоциирано предприятие в печалбата или загубата в своите индивидуални финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на стоки и продукция и предоставяне на услуги.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- Вероятно е икономическите ползи от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на зърнени култури. Приход се признава, когато Групата е прехвърлило на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените стоки. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Когато продажбата на стоки включва поощрения за лоялни клиенти, полученото възнаграждение се разпределя между отделните компоненти на договора за продажба на база на тяхната справедлива стойност. Приход от този вид продажби се признава, когато клиентът замени получените поощрения с продукти, доставени от Групата.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват транспортни услуги, услуги със селскостопанска техника, комисионни по продажби, приходи от отдаване под наем на недвижима собственост и др.

Приходите от услуги се признават, когато услугите са предоставени в съответствие със степента на завършеност на договора към датата на финансовия отчет (за повече информация относно метода степен на завършеност вижте по-долу).

Приходът от наеми от предоставяне на инвестиционните имоти на Групата по договори за оперативен лизинг се признава на база на линейния метод за периода на лизинга.

4.8.3. Приходи от лихви и дивиденти

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденти се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или

продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за доходите на ред „Финансови разходи".

Когато са получени заеми без конкретно целево предназначение и те са използвани за придобиването на един отговарящ на условията актив, размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират, се определя чрез прилагане на процент на капитализация към разходите по този актив. Процентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на Групата, които са непогасени през периода, като се изключат заемите, получени специално за целите на придобиване на един отговарящ на условията актив.

4.11. Нематериални активи

Нематериални активи включват програмни продукти. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за доходите за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Софтуер 6.7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Амортизация на нефинансови активи".

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за доходите на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи".

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.12. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на **имотите, машините и съоръженията** се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за доходите за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 25 - 76 години
- Машини 5 години
- Транспортни средства 8 години
- Стопански инвентар 6.7 години

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в отчета за доходите на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи".

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Групата е в размер на 700 лв.

4.13. Отчитане на лизинговите договори

При лизингополучателя

В съответствие с изискванията на МСС 17 „Лизинг" правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив.

При сключване на договор за финансов лизинг активът се признава в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания плюс непредвидени плащания, ако има такива. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Лизинг на земя и сгради се класифицира по отделно, като се разграничават компонентите земя и сгради пропорционално на съотношението на справедливите стойности на дяловете им в лизинговия договор към датата, на която активите са признати първоначално.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения" или МСС 38 „Нематериални активи".

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Плащанията по оперативен лизингов договор се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

При лизингодателя

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Групата, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения" или МСС 38 „Нематериални активи". Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за доходите за съответния отчетен период.

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Групата като вземане, равно на нетната инвестиция в лизинговия договор. Доходът от продажба на активите се включва в отчета за доходите за съответния период. Признаването на финансовия приход се основава на модел, отразяващ постоянен периодичен процент на възвращаемост върху остатъчната нетна инвестиция.

4.14. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка

единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекти от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.15. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовия отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за доходите и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на сградите, който е 25 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в отчета за доходите съответно на ред „Приходи" и ред „Други разходи", и се признават, както е описано в пояснение 4.8 и пояснение 4.9.

4.16. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Групата ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.16.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- инвестиции, държани до падеж;
- финансови активи на разположение за продажба.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Групата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за доходите на редове „Финансови разходи", „Финансови приходи" или „Други финансови позиции", с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на ред „Други разходи".

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Групата спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката

се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за доходите на ред „Други разходи".

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

Инвестиции, държани до падеж

Инвестиции, държани до падеж, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа, различни от кредити и вземания. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Групата е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. При наличието на обективни доказателства за обезценка на инвестицията на базата на кредитен рейтинг, финансовите активи се оценяват по настояща стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията, включително загубата от обезценка, се признават в печалбата или загубата.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, които са определени като финансови активи на разположение за продажба или не спадат към нито една от останалите категории финансови активи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж. Промените в справедливата им стойност се отразяват в другия всеобхватен доход и се представят в съответния резерв в отчета за собствения капитал, нетно от данъци, с изключение на загубите от обезценка и валутни курсови разлики на парични активи, които се признават в печалбата или загубата. Когато финансов актив на разположение за продажба бъде продаден или обезценен, натрупаните печалби и загуби, признати в другия всеобхватен доход, се прекласифицират от собствения капитал в печалбата или загубата за отчетния период и се представят като прекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, и дивиденти се признават в печалбата или загубата като „финансови приходи". Възстановяване на загуби от обезценка се признава в другия всеобхватен доход с изключение на дълговите финансови инструменти, при които възстановяването се признава в печалбата или загубата, само ако възстановяването може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след момента на признаване на обезценката.

4.16.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи" или „Финансови приходи".

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Групата. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за доходите на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на съдружниците, се признават, когато дивидентите са одобрени на проведено общо събрание на съдружниците.

4.16.3. Деривативи

При хеджиране на парични потоци се изисква специфично счетоводно третиране на деривативите, определени за хеджиращи инструменти. При отчитане на хеджирането следва да се спазват строги изисквания по отношение на документацията, вероятността на възникване на сделката с хеджиращи инструменти и ефективността на хеджирането. Всички други деривативни финансови инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Всички деривативни финансови инструменти, използвани за хеджиране, се признават първоначално по справедлива стойност и последващо се отчитат по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние.

В степента, до която хеджирането е ефективно, промените в справедливата стойност на деривативите, определени като хеджиращи инструменти при хеджиране на парични потоци, се отчитат в другия всеобхватен доход и се включват в резервите за хеджиране на парични потоци в собствения капитал. Всяка неефективност при хеджиращите взаимоотношения се признава незабавно в печалбата или загубата.

Когато хеджирана позиция се отрази в печалбата или загубата за текущия период, всяка печалба, призната в предходни периоди в другия всеобхватен доход, се рекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата и се представя като рекласифицираща корекция в другия всеобхватен доход. Ако нефинансов актив или пасив е признат в

резултат от хеджирана транзакция, печалбите и загубите, признати в предходни периоди в другия всеобхватен доход, се включват в първоначална оценка на хеджираната позиция.

Ако не се очаква да бъде извършена дадена прогнозирана транзакция или хеджиращият инструмент е станал неефективен, всяка свързана с него печалба или загуба, призната първоначално в другия всеобхватен доход, се отчита незабавно в печалбата или загубата.

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство, стоки и продукция. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода първа входяща – първа изходяща.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.18. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влязат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.24.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обращаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.20. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Групата възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.21. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Основният капитал на Групата отразява номиналната стойност на емитираните дялове.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденти на съдружниците се включват на ред „Други задължения" в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на съдружниците преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Групата са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.22. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Предприятието отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, се включват в отчета за доходите на ред „Финансови разходи". Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени в „Разходи за персонала".

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения" по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.23. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи..

4.24. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.25.

4.24.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив, особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и

обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.25.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2009 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5, 6 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка.

4.25.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на конюнктурни обстоятелства, които могат да доведат до значителни изменения в продажните цени.

4.25.4. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Групата включват програмни продукти. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари 2009 г.	2	2
Салдо към 31 декември 2009 г.	2	2
Амортизация		
Салдо към 1 януари 2009 г.	0	0
Амортизация за периода	(1)	(1)
Салдо към 31 декември 2009 г.	(1)	(1)
Балансова стойност към	1	1

31 декември 2009 г.

	Програмни продукти '000 лв.	Общо '000 лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари 2008 г.	2	2
Салдо към 31 декември 2008 г.	2	2
Амортизация		
Салдо към 1 януари 2008 г.	0	0
Салдо към 31 декември 2008 г.	0	0
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	**2**	**2**

Не са сключвани съществени договори за покупко-продажба през периода.

Всички разходи за амортизация се включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Предприятието не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи и подобрения върху тях, сгради, машини и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар и активи в процес на изграждане. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи	Пътища	Сгради	Машини, оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2009 г.	1 417	0	2 891	1 913	3 225	495	4 242	14 183
Новопридобити активи	80	140	2 742	104	68	51	227	3412
Отписани активи				(173)	(398)		(2 896)	(3 467)
Салдо към 31 декември 2009 г.	1 497	140	5 633	1 844	2895	546	1 573	14 128
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2009 г.			(93)	(589)	(388)	(35)		(1 105)
Амортизация на отписани активи				42	51			93
Амортизация за периода			(83)	(389)	(245)	(80)		(797)
Салдо към 31 декември 2009 г.			(176)	(936)	(582)	(115)		(1 809)
Балансова стойност към 31 декември 2009 г.	**1 497**	**140**	**5 457**	**908**	**2 313**	**431**	**1 573**	**12 319**

	Земи	Пътища	Сгради	Машини, оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000

								лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2008г.	1 274	0	2 891	1 310	2 725	42	3 364	11606
Новопридобити активи	143			603	1 605	453	930	3 734
Отписани активи					(1 105)		(52)	(1 157)
Салдо към 31 декември 2008г.	1 417	0	2 891	1 913	3 225	495	4 242	14 183
Амортизация								
Салдо към 1 януари 2008г.			(16)	(298)	(179)	(8)		(501)
Амортизация на отписани активи					69			69
Амортизация за периода			(77)	(291)	(278)	(27)		(673)
Салдо към 31 декември 2008г.			(93)	(589)	(388)	(35)		(1 105)
Балансова стойност към 31 декември 2008г.	**1 417**	**0**	**2 798**	**1 324**	**2 837**	**460**	**4 242**	**13 078**

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за доходите на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи".

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи. През 2008 г. или 2007 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка с закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложени като обезпечение по заеми (вж. пояснение 19), е представена, както следва:

	Земи	Сгради	Транспортни средства	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Балансова стойност към 31 декември 2009 г.	730	2722	11	3463
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	730	2798		3528
Балансова стойност към 31 декември 2007 г.	730	2876		3606

7. Лизинг

7.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Групата е придобило по договори за финансов лизинг транспортни средства и машини и оборудване. Нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг, възлиза на 2 253 хил.лв.(в т.ч. машини и оборудване 72 хил.лв., транспортни средства 2 181 хил.лв.) (2008г.: 2 703 хил.лв.(в т.ч. машини и оборудване 145 хил.лв., транспортни средства 2 558 хил.лв.); 2007г.: 2 455 хил.лв.(в т.ч. машини и оборудване 127 хил.лв., транспортни средства 2 328 хил.лв.)). Активите се включени в група „Машини и оборудване" и „Транспортни средства" от „Имоти, машини и съоръжения" (вж. пояснение 6).

Задълженията за финансов лизинг са обезпечени със записи на заповед, авалирани от съдружниците.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2009 г.				
Лизингови плащания	735	335	-	1 070
31 декември 2008 г.				
Лизингови плащания	781	1 069	-	1 850
31 декември 2007 г.				
Лизингови плащания	1 956	3	-	1 959

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на последната година от срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения. Не са признавани приходи от условни наеми и не се очакват приходи от сублизинг, тъй като всички активи, за които са сключени лизингови договори, се използват само от Групата.

7.2. Оперативен лизинг като лизингополучател

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 48 хил.лв. (2008 г.: 8 хил.лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания. Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, придобити по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденти, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

7.3. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава сгради и земеделска земя по договори за оперативен лизинг.

8. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват сгради, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.
Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	'000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2009 г.	137
Салдо към 31 декември 2009 г.	137
Амортизации	
Салдо към 1 януари 2009 г.	(5)
Амортизация за периода	(6)
Салдо към 31 декември 2009 г.	(11)

Балансова стойност към 31 декември 2009 г.	
	126

Брутна балансова стойност	**'000 лв.**
Салдо към 1 януари 2008 г.	
Салдо към 31 декември 2008 г.	137
	137
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2008 г.	
Амортизация за периода	(1)
Салдо към 31 декември 2008 г.	(4)
	(5)
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	**132**

Справедливата стойност на инвестиционните имоти, отчитани по модела на цената на придобиване, не може да бъде достоверно определена, защото не е налице активен пазар.

Инвестиционните имоти не са заложени като обезпечение по заеми.

Приходите от наеми за 2009 г., възлизащи на 8 хил. лв. (2008 г.: 4 хил. лв.), са включени в отчета за доходите на ред „Приходи от продажби". Не са признавани условни наеми. Преките оперативни разходи в размер на 1 хил.лв.. са отчетени на ред „Други разходи" (2008 г. 1 хил.лв.).

9. Дългосрочни финансови активи

Другите краткосрочни финансови активи през представените отчетни периоди включват предоставени заеми, които са държани до падеж.

		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Предоставени дългосрочни заеми на свързани лица	31	90	-	-
		90	-	-

Дългосрочните финансови активи са оценени амортизирана стойност.

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	**1 януари 2009**	**Признати в печалбата или загубата**	**31 декември 2009**
	'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	296	(12)	284
Текущи активи			
Търговски и други вземания	-	-	-
Данъчно регулиране на разходите за лихви	(42)	(10)	(52)
	(1)	1	-

	253	**(21)**	**232**
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(43)		(52)
Отсрочени данъчни пасиви	296		284
Нетно отсрочени данъчни пасиви	**253**		**232**

Отсрочените данъци за сравнителния период 2008 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	**1 януари 2008**	**Признати в печалбата или загубата**	**31 декември 2008**
	'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	299	(3)	296
Текущи активи	-	-	-
Търговски и други вземания	(42)	-	(42)
Данъчно регулиране на разходите за лихви	-	(1)	(1)
	257	**(4)**	**253**
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	**(42)**		**(43)**
Отсрочени данъчни пасиви	**299**		**296**
Нетно отсрочени данъчни пасиви	**257**		**253**

Всички отсрочени данъчни активи са включени в отчета за финансовото състояние.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009	**2008**	**2007**
	'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**
Материали и консумативи	683	786	300
Стоки	1 346	864	2 201
Продукция	7	39	1
Незавършено производство	2 971	1 267	64
Материални запаси	**5 007**	**2 956**	**2 566**

През 2009 г. общо 26 060 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2008 г.: 31 072 хил. лв.).

Материалните запаси в оборот, включващи стоки и материали на стойност 2 000 хил.лв. са предоставени като обезпечение на банкови кредити.

12. Краткосрочни финансови активи

Другите краткосрочни финансови активи през представените отчетни периоди включват предоставени заеми, които са държани до падеж.

	2009	**2008**	**2007**

		'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Предоставени краткосрочни заеми на свързани лица	31	1 504	1 569	
Предоставени краткосрочни заеми		679	828	342
		2 183	2 397	342

Краткосрочните финансови активи са оценени амортизирана стойност.

13. Търговски вземания

		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Търговски вземания от свързани лица	31	97	273	108
Търговски вземания, брутно		3 317	3 431	1 857
Обезценка		(427)	(314)	(314)
Търговски вземания		**2 987**	**3 390**	**1 651**

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно индикации за обезценка. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 129 хил. лв. (2008 г.: 0 хил. лв.; 2007 г.: 314 хил. лв.) е била призната отчета на доходите на ред „Други разходи". Обезценените вземания са били дължими главно от търговски клиенти, които са имали финансови затруднения.

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Салдо към 1 януари	314	314	-
Отписани суми (несъбираеми)	(16)	-	-
Загуба от обезценка	129	-	314
Възстановяване на загуба от обезценка	-	-	-
Салдо към 31 декември	**427**	**314**	**314**

Вземания с балансова стойност в размер на 1 983 хил. лв. към 31.12.2009 год са заложени като обезпчение на банков кредит (2008: 1 581 хил.лв.).

14. Данъчни вземания

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Данък добавена стойност за възстановяване	685	1	177
	685	**1**	**177**

15. Други вземания

		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Вземания от свързани лица	31	83	38	-
Предоставени аванси (брутно)		1 011	110	158
Обезценка		(3)	-	-
Предплатени разходи		18	46	19
Други вземания (брутно)		254	145	207
Обезценка		(86)	(105)	(105)
Лихви		67	39	4
		1 344	**273**	**283**

Някои вземания са били обезценени и съответната обезценка в размер на 3 хил. лв. (2008 г.: 0 хил. лв.; 2007 г.: 105 хил. лв.) е била призната отчета на доходите на ред „Други разходи".

Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Салдо към 1 януари	105	105	-
Отписани суми (несъбираеми)	(19)	-	-
Загуба от обезценка	3	-	105
Възстановяване на загуба от обезценка	-	-	-
Салдо към 31 декември	**89**	**105**	**105**

16. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:			
- български лева	74	1 803	239
- евро	2	43	1 843
- щатски долари	2	-	-
Краткосрочни депозити	2 612	630	-
Пари и парични еквиваленти	2 690	2 476	2 082

Сумата на пари и парични еквиваленти, която е блокирана за обезпечение на банкови кредити за Групата към 31 декември 2009 г., възлиза на 2 613 хил.лв.

17. Собствен капитал

17.1. Основен капитал

Регистрираният капитал на Групата се състои от 11 116 на брой дяла с номинална стойност в размер на 50 лв. за дял. Всички дялове са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на съдружниците на Групата.

Списъкът на съдружниците в Групата е представен, както следва:

	31 декември 2009		31 декември 2008		31 декември 2007	
	Брой дялове	%	Брой дялове	%	Брой дялове	%
Велимир Иванов Магурев	4 803	43.21	4 803	43.21	30	30
Боян Ангелов Бончев	6 300	56.67	6 300	56.67	57	57
Димитър Венциславов Димитров	13	0.12	13	0.12	13	13
	11 116	**100**	**11 116**	**100**	**100**	**100**

18. Възнаграждения на персонала

18.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Разходи за заплати	(303)	(219)
Разходи за социални осигуровки	(66)	(53)
Обезщетения съгласно Кодекса на труда	(3)	-
Разходи за персонала	**(372)**	**(272)**

18.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Нетекущи:			
Обезщетения по Кодекса на труда	3	-	-
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	**3**	**-**	**-**

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж

и възраст, Групата е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица" на база на прогнозирани плащания, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	-	-
Увеличение на провизиите	3	-
Провизии за пенсиониране в края на годината	**3**	**-**

19. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

		Текущи			Нетекущи		
		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Заеми и лихви от свързани лица	31	484	890				
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:							
Банкови заеми		11 276	8 741	3 377	2 411	2 110	2 471
Други заеми		106	37	66			
Лихви		53					
Общо балансова стойност		**11 919**	**9 668**	**3 443**	**2 411**	**2 110**	**2 471**

19.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Кредитор	Валута на кредита	Номинален размер на кредита по договор в хил.	Срок на потасяване	Лихвен процент	Обезпечение
Интернешънъл Асет Банк АД	BGN	2 537	26.2.2010	7.83%	Залог на вземания-блокирани парични средства в общ размер до 2 млн.USD по депозитна сметка
Банка Пиреос Б-я АД	EUR	227	10.5.2017	BBIR+4.25%	Офис Варна + паркомясто с пиз.оценка 286600 евро
МКБ Юнионбанк АД	BGN	2 000	25.5.2010	Тримесечен SOFIBOR+2.50%, но не по-малко от 9.30%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; запис на заповед за 2000 хил.лв.; складова база гр.Вълчи дол; стоки и материали в оборот за 2 млн.лв.; земеделска в с.Крумово, гр.Вълчи дол, гр.Каварна, с.Нова Черна
МКБ Юнионбанк АД	EUR	1 968	25.12.2014	1м.Euribor+2.5%, но не по-малко от 7.10%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; запис на заповед за 1968 хил.евро
МКБ Юнионбанк АД	BGN	392	25.5.2010	Тримесечен SOFIBOR+2.50%, но не по-малко от 10.40%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; запис на заповед за 392 хил.лв.
МКБ Юнионбанк АД	BGN	1 000	25.12.2014	Тримесечен SOFIBOR+2.50%, но не по-малко от 10.40%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; запис на заповед за 1000 хил.лв.
МКБ Юнионбанк АД	BGN	2 500	25.5.2010	Тримесечен SOFIBOR+2.50%, но не по-малко от 8.30%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; запис на заповед за 2500 хил.лв.
Банка ДСК АД	BGN	200	31.05.2010г.	7.00%	Недв.имот - вил.на В.Бончев, запис на заповед за 204 хил.лв., авалирана от В.Магурев
Банка ДСК АД	EUR	1 200	31.03.2010г.	7.14%	Недв.имот на БГ Ленд и Ко ООД; запис на заповед, авалирана от съдружници и съдружества Агро Резерв Трейд, Агро Резерв 2007, БГ Ленд Ко; залог на стоки в оборот 2 млн.лв., залог на вземане по договор с Бисер Олива и Градус 3
МКБ Юнионбанк АД	BGN	1 530	24.5.2010	Тримесечен SOFIBOR+3.50%, но не по-малко от 10%	Недв.имот ПИ00090 36.038 дка с.Крумово, ведно с всички сгради; дворно място с вилна сграда в м.Евксиноград; поръчители - В.Бончев и В.Магурев
ТБ Алианц България АД	BGN	90	25.6.2010	Тримесечен SOFIBOR+4.55%, минимум 11.50%	Комбайни, кедер и адаптер за царевица
Велимир Магурев	BGN	3 752	25.8.2010	3.00%	необезпечен
Агро резерв Трейд ООД	BGN	5	24.3.2010	ОЛП+3%	необезпечен
Други	BGN	106	2010		необезпечени

20. Търговски и други задължения

Търговските и другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Текущи:				
Търговски задължения към свързани лица	31	37	15	-
Търговски задължения	31	1 835	1 941	1 853
Получени аванси		2 199	2 346	2 551
Задължения към персонала		12	11	
Вноски за увеличаване на капитала		-	-	551
Преотстъпен данък		-	1	48
Други текущи пасиви		-	2	2
		4 083	**4 316**	**5 005**

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2010 г.

21. Данъчни задължения

Данъчните задължения включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Корпоративен данък	138	153	183
Здравни и социални осигуровки	10	-	37
Други данъци	18	9	4
	166	**162**	**224**

22. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от продажба на стоки	26 016	29 810
Приходи от продажба на продукция	70	-
Приходи от предоставяне на услуги	3 512	5 089
	29 598	**34 899**

23. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от неустойки	1 362	-
Приходи от получени застрахователни обезщетения	70	85
Други	248	4
	1 680	**89**

24. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Материали за строителство и ремонт	(1 207)	(1 202)
Горива	(634)	(943)
Резервни части	(265)	(284)
Консумативи	(37)	(52)
Други	(29)	(331)
	(2 172)	**(2 812)**

25. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Комисионни	(1 650)	(484)
Разходи за строителство	(629)	(926)
Транспортни услуги	(587)	(459)
Застраховки	(61)	(97)
Наеми	(48)	(8)
Реклама	(5)	(23)
Ремонти услуги	(40)	(90)
Комуникации	(96)	(122)
Юридически и консултантски	(17)	(35)
Разходи за финансов одит	(4)	(4)
Други	(194)	(122)
	(3 331)	**(2 370)**

26. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от продажба	449	95
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(311)	(83)
Печалба от продажба на нетекущи активи	**138**	**12**

27. Други разходи

Другите разходи включват:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Обезценка на вземания	(132)	-
Местни данъци и такси и др.	(51)	(64)
Неустойки	(112)	-
Рента	(16)	(35)
Дарения	(2)	-
Брак на материални запаси	(3)	-
Други	(44)	(245)
	(360)	**(344)**

28. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(101)	(223)
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:	(1 116)	(632)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(1 217)	(855)
Лихви по данъчни задължения	(14)	(16)
Други лихви	-	(12)
Други финансови разходи	(61)	(103)
Загуба от промяна на валутните курсове		(4)
Финансови разходи	**(1 292)**	**(990)**

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	35	4
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	77	86
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	112	90
Печалба от промяна във валутните курсове	84	-
Други финансови приходи	3	
Финансови приходи	**199**	**90**

29. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10 % (2008 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Печалба преди данъчно облагане	1 314	1 510
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	**(131)**	**(151)**
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:	(6)	(4)
Действителен разход данък	**(137)**	**(155)**
Разходите за данъци включват:		
Текущ разход за данъци	(137)	(155)

Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	21	4
Разходи за данъци върху дохода	**(116)**	**(151)**

30. Дивиденти

30.1. Дивиденти

През 2009 г. Групата не е изплащала на своите собственици дивиденти. (2008 г.: 368 хил. лв. или 33 лв. на дял).

За 2009 г. ръководството на Групата не е предложило изплащане на дивиденти. Тъй като разпределението на дивиденти от Групата става след решение на общото събрание на съдружниците, не е признато задължение за изплащане на дивиденти през 2009 г. във финансовия отчет.

31. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците ключов управленски персонал и други описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

31.1. Сделки със собствениците

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Получени заеми		
- получен паричен заем от Велимир Магурев	789	3752
- начислени лихви по получен паричен заем от Велимир Магурев	-	23
- получен паричен заем от Боян Бончев	-	680
- начислени лихви по получен паричен заем от Боян Бончев	2	1
Предоставени заеми		
- предоставен паричен заем на Велимир Магурев	-	257
- предоставен паричен заем на Боян Бончев	-	250
Дивиденти	-	368

31.2. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на активи на БГ Ленд Ко ООД	154	
- продажба на активи на ЕТ Боян Ангелов Бончев	386	
- продажба на услуги на ЕТ Боян Ангелов Бончев	260	1401
- продажба на услуги на Агро Резерв Трейд ООД		24
Покупки на стоки и услуги		

- покупки на услуги от БГ Ленд Ко ООД	450	
- покупки на стоки от ЕТ Боян Ангелов Бончев	859	1484
- покупки на стоки от Агро Резерв Трейд ООД		125
Парични заеми		
- предоставен заем на БГ Ленд Ко ООД	236	1302
- начислени лихви по предоставен заем на БГ Ленд Ко ООД	37	28
- предоставен заем на ЕТ Боян Ангелов Бончев	300	362
- начислени лихви по предоставен заем на ЕТ Боян Ангелов Бончев	10	8
- предоставен заем на Агро Резерв Трейд ООД		12
- предоставен заем на Интер Транс Груп ООД		123
- получен заем от Агро Резерв Трейд ООД	107	
- начислени лихви по получен заем от Агро Резерв Трейд ООД	1	

31.3. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва управителите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	12	12
Разходи за социални осигуровки	2	2
Общо краткосрочни възнаграждения	14	14

През 2009 г. ключовият управленски персонал е получил краткосрочни заем на стойност 0 хил. лв. (2008 г.: 507 хил. лв). Дължимата от тях сума е в размер на 0 хил. лв. (2008 г.: 0 хил. лв.)

32. Разчети със свързани лица в края на годината

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Нетекущи вземания от:			
- свързани лица под общ контрол	90	-	-
Текущи вземания от:			
- свързани лица под общ контрол	1 684	1 880	108
- ключов управленски персонал			
Общо текущи вземания от свързани лица	**1 774**	**1 880**	**108**
Общо вземания от свързани лица	**1 774**	**1 880**	**108**
Текущи задължения към:			
- собственици	478	890	
- други свързани лица под общ контрол	43	15	
Общо текущи задължения към свързани лица	**521**	**905**	**-**
Общо задължения към свързани лица	**521**	**905**	**-**

33. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска
Групата е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 33.4. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от управителите и финансовия мениджър. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

33.1. Анализ на пазарния риск

33.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Банкови депозити в чуждестранна валута на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск.

Групата не сключва форуърдни договори, за да намали валутния риск по отношение на валутните депозити в щатски долари.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	Щатски долари '000
31 декември 2009 г.	
Финансови активи	2 612
Общо излагане на риск	**2 612**
31 декември 2008 г.	
Финансови активи	630
Общо излагане на риск	**630**
31 декември 2007 г.	
Финансови активи	-
Финансови пасиви	-
Общо излагане на риск	**-**

Представената по-долу таблица показва чувствителността на нетния финансов резултат за периода след данъци и на другите компоненти на собствения капитал по отношение на финансовите активи и пасиви на Групата, към курса на щатския долар и българския лев, при равни други условия.

В таблицата се приема, че процентното увеличение / намаление към 31 декември 2009 г. на курса на българския лев спрямо щатския долар е +/ - 10% (2008 г.: 10% и 2007 г.: 10%). Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Групата във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период..

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се увеличи с 10% (2008 г. 10% и 2007 г.: 10%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

	Нетен финансов резултат за годината		Собствен капитал	
	Щатски долари '000	Общо '000	Щатски долари '000	Общо '000
31 декември 2009 г.	261	261	261	261
31 декември 2008 г.	63	63	63	63
31 декември 2007 г.	-	-	-	-

Ако курсът на българския лев спрямо щатския долар се намали с 10% (2008 г. 10% и 2007 г.: 10%), то тогава тази промяна ще се отрази по следния начин:

	Нетен финансов резултат за годината		Собствен капитал	
	Щатски долари '000	Общо '000	Щатски долари '000	Общо '000
31 декември 2009 г.	(261)	(261)	(261)	(261)
31 декември 2008 г.	(63)	(63)	(63)	(63)
31 декември 2007 г.	-			

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

33.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2009 г. Групата е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други съществени финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти или безлихвени.

Представената по-долу таблица показва чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на другите компоненти на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти в размер на +/- 1% (за 2008 г.: +/- 1%). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия.

Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

	Нетен финансов резултат за годината '000 лв.		Собствен капитал '000 лв.	
	1%	-1%	1%	-1%
31 декември 2009 г.	(10)	10	10	10
31 декември 2008 г.	(5)	5	(5)	5

33.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и депозиране на средства. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

		2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:				
Краткосрочни финансови активи	12	2 183	2 397	342
Пари и парични еквиваленти	16	2 612	630	-
Търговски и други вземания	13,14	4 331	3 663	1 934
Балансова стойност		**9 126**	**6 690**	**2 276**

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към Група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и различни географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти

33.3. Анализ на ликвидния риск

Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и банкови депозити, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2009 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2009 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови заеми	5 638	5 638	2 411	-
Други заеми	643	-	-	-
Задължения по финансов лизинг	368	367	335	-
Търговски, данъчни и други задължения	4 249	-	-	-
Общо	**10 898**	**6 005**	**2 746**	**-**

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2008 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови заеми	4 370	4 371	2 110	-
Други заеми	927	-	-	-
Задължения по финансов лизинг	391	390	1 069	-
Търговски, данъчни и други задължения	4 478	-	-	-
Общо	**10 166**	**4 761**	**3 179**	**-**

31 декември 2007 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Банкови заеми	1 689	1 688	2 471	-

Други заеми	66	-	-	-
Задължения по финансов лизинг	978	978	3	-
Търговски, данъчни и други задължения	5 229	-	-	-
Общо	**7 962**	**2 666**	**2 474**	**-**

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск
При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално предоставените краткосрочни заеми, наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

33.4. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	**Пояснение**	**2009 '000 лв.**	**2008 '000 лв.**	**2007 '000 лв.**
Финансови активи, държани до падеж:				
Предоставени заеми	9, 12	2 273	2 397	342
		2 273	**2 397**	**342**
Кредити и вземания:				
Търговски и други вземания	13, 15	4 331	3 663	1 934
Пари и парични еквиваленти	16	2 690	2 476	2 082
		7 021	**6 139**	**4 016**
Общо финансови активи:		**9 294**	**8 536**	**4 358**

Финансови пасиви	**Пояснение**	**2009 '000 лв.**	**2008 '000 лв.**	**2007 '000 лв.**
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Нетекущи пасиви:				
Заеми	19.1	2 411	2 110	2 471
Задължения по финансови лизинги		335	1 069	3
		2 746	**3 179**	**2 474**
Текущи пасиви:				
Заеми	19.1	11 919	9 668	3 443
Задължения по финансови лизинги		735	781	1 956
Търговски и други задължения	20	4 083	4 316	5 005
		16 737	**14 765**	**10 404**
Общо финансови пасиви:		**19 483**	**17 944**	**12 878**

34. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общият дълг се намали с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на коригирания капитал към нетен дълг от 1:2 до 1:4.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на собствениците, да емитира нови дялове или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2009 '000 лв.	2008 '000 лв.	2007 '000 лв.
Собствен капитал	7 548	6 346	4 951
+Дълг	19 884	18 359	13 359
- Пари и парични еквиваленти	(2 690)	(2 476)	(2 082)
Нетен дълг	**17 194**	**15 883**	**11 277**
Съотношение на собствен капитал към нетен дълг:	**1:2**	**1:2**	**1:2**

35. Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане

Тези финансови отчети са първите отчети, които Групата изготвя в съответствие с Международните стандарти за финансов отчитане (МСФО). Датата на преминаване към МСФО е 01 януари 2008 година.

Счетоводните политики, представени в бележка 4 са приложени при изготвяне на финансовия отчет за годината завършваща на 31 декември 2009, по отношение на сравнителната информация и при встъпителния отчет за финансовото състояние към датата на преминаване.

Предприятието е приложило МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане (ревизиран през 2008) при изготвяне на тези първи финансови отчети по МСФО. Ефектите от преминаването към МСФО върху собствения

капитал, общия всеобхватен доход и паричните потоци са представени в тази секция и са обяснени по-нататък в бележките към приложените таблици.

35.1. Изключения от изискванията за прилагане с обратна сила, които са приложени при преминаването към МСФО.

При преминаването, МСФО 1 позволява определени изключения от пълното прилагане с обратна сила. Предприятието е приложило както задължителните изключения така и определени изключения по избор. Изключенията приети от предприятието са изложени по-долу.

Задължителни изключения приети от предприятието:
Предприятието е използвало приблизителни оценки при прилагането на МСФО, които са последователни с тези използвани при прилагането на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия (НСФОМСП).

Изключения по избор приложени от предприятието
а. Предприятието е избрало да не прилага с обратна сила МСФО 3 Бизнес комбинации за бизнес комбинации, които са извършени преди датата на преминаване (1 януари 2008 година).
б. Предприятието е избрало да използва справедливата стойност, като приета стойност към датата на преминаване за някои имоти, машини и съоръжения.
в. Предприятието е избрало на базата на фактите и обстоятелствата съществуващи към датата на преминаване да определи дали дадена схема, съдържа лизинг. При прилагането на НСФОМСП не е извършвана такава оценка.
г. Предприятието е приложило преходните разпоредби, предвидени в параграфи 27 и 28 на МСС 23 – Разходи по заеми, преработен през 2007 г. В тези параграфи препратките към датата на влизане в сила се тълкуват като 1.01.2009 г. или датата на преминаване към МСФО, която от двете дати е по-късна.

35.2. Равняване на собствения капитал

Собствения капитал към датата на преминаване и към 31 декември 2008 година се равнява към сумите представени съгласно НСФОМСП, както следва:

		1 януари 2008			31.12.2008		
Активи	Пояснение	НСФОМСП '000 лв.	Ефекти от преминаването '000 лв.	МСФО '000 лв.	НСФОМСП '000 лв.	Ефекти от преминаването '000 лв.	МСФО '000 лв.
Нетекущи активи							
Нематериални активи		2	-	2	5	(3)	2
Имоти, машини и съоръжения		8 137	2 968	11 105	10 206	2 872	13 078
Инвестиционни имоти		102		102	132		132
Дългосрочни финансови активи							
Нетекущи активи		8 241	2 968	11 209	10 343	2 869	13 212
Текущи активи							
Материални запаси		2 566	-	2 566	2 956	-	2 956
Краткосрочни финансови активи		342	-	342	2 397	-	2 397
Търговски вземания		1 965	(314)	1 651	3 704	(314)	3 390
Данъчни вземания		177	-	177	1	-	1
Други вземания		643	(360)	283	635	(362)	273

АГРО РЕЗЕРВ ООД
Консолидиран финансов отчет
31 декември 2009 г.

Пари и парични еквиваленти	2 082	-	2 082	2 476	-	2 476
Финансови разходи за бъдещи периоди	304	(304)	-	236	(236)	-
Текущи активи	8 079	(978)	7 101	12 405	(912)	11 493
Общо активи	16 320	1 990	18 310	22 748	1 957	24 705

Собствен капитал и пасиви		**1 януари 2008**			**31.12.2008**		
	Пояснение	**НСФОМСП '000 лв.**	**Ефекти от преминаването '000 лв.**	**МСФО '000 лв.**	**МСФО '000 лв.**	**Ефекти от преминаването '000 лв.**	**МСФО '000 лв.**
Собствен капитал							
Основен капитал		5	-	5	556	-	556
Други резерви		50	(50)	-	52	(52)	-
Неразпределена печалба		2 585	2 360	4 945	3 466	2 324	5 790
Общо собствен капитал, принадлежащ на собствениците на Групата		2 640	2 310	4 950	4 074	2 272	6 346
Неконтролно участие		1		1			
Общо собствен капитал		2 641	2 310	4 951			
Пасиви							
Нетекущи пасиви							
Дългосрочни заеми		2 471	-	2 471	2 110	-	2 110
Задължения по финансов лизинг		3	-	3	1 069	-	1 069
Отсрочени данъчни пасиви		-	257	257	(1)	254	253
Нетекущи пасиви		2 474	257	2 731	3 178	254	3 432
Текущи пасиви							
Краткосрочни заеми		116	-	116	1 021	-	1 021
Краткосрочна част от дългосрочни заеми		3 327	-	3 327	8 662	(15)	8 647
Задължения по финансов лизинг		2 260	(304)	1 956	1 017	(236)	781
Търговски задължения		2 174	(321)	1 853	2 277	(321)	1 956
Данъчни задължения		224	-	224	162	-	162
Други задължения		3 104	48	3 152	2 357	3	2 360
Текущи пасиви		11 205	(577)	10 628	15 496	(569)	14 927
Общо пасиви		13 679	(320)	13 359	18 674	(315)	18 359
Общо собствен капитал и пасиви		16 320	1 990	18 310	22 748	1 957	24 705

Общия ефект върху неразпределената печалба би могъл да се анализира в детайли, както следва:

35.3. Равняване на общия всеобхватен доход

	Пояснение	**НСФОМСП**	**Ефект от преминаването**	**МСФО**
		'000 лв.	**'000 лв.**	**'000 лв.**

Приходи от продажби	34 899	-	34 899
Други приходи	89	-	89
Разходи за материали	(2 812)	-	(2 812)
Разходи за външни услуги	(2 364)	(6)	(2 370)
Разходи за персонала	(272)	-	(272)
Амортизация на нефинансови активи	(630)	(47)	(677)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи	(28 327)	-	(28 327)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	2 125	-	2 125
Печалба от продажба на нетекущи активи	12	-	12
Други разходи	(344)	-	(344)
Печалба от оперативна дейност	**2 376**	**(53)**	**2 323**
Финансови разходи	(1 005)	15	(990)
Финансови приходи	90	-	90
Финансови разходи, нето	(915)	15	(900)
Печалба преди данъци	**1 461**	**(38)**	**1 423**
Разходи за данъци върху дохода	(153)	2	(151)
Печалба за годината	**1 308**	**(36)**	**1 272**
Общо всеобхватен доход за годината	**1 308**	**(36)**	**1 272**

При прилагането на НСФОМСП, предприятието не е представяло всеобхватен доход.

35.4. Разлики в представянето на информацията във финансовите отчети

Определени разлики в представянето на информацията между НСФОМСП и МСФО нямат отражение върху печалбата или собствения капитал.

Някои активи и пасиви са прекласифицирани към датата на преминаване.

35.5. Бележки към равненията на собствения капитал и общия всеобхватен доход

а. Машини, съоръжения, оборудване
Към датата на преминаване, предприятието е избрало да оцени някои имоти, машини и съоръжения по справедлива стойност, като приета стойност. Ефекта се състои в увеличение на балансовата стойност на земи и машини, съоръжения и оборудване с 2 987 хил.лв. към датата на преход (31.12.2008: 2 933 хил.лв.). Амортизацията при прилагане на МСФО се базира на преоценената стойност, като разходите за амортизация са завишени с 54 хил.лв. през 2008 година.

б. Амортизации
Нетното увеличение на амортизациите в размер на 47 хил.лв. се състои от увеличение на амортизациите на имоти, машини и съоръжения.

в. Корекцията в стойността на други резерви в размер на 50 хил.лв. към датата на преминаване (2008: 52 хил.лв.) се дължи на отчитане на преотстъпен данък по Закона за

корпоративното подоходно облагане като резерви. В резултат на преминаването по МСФО преотстъпеният данък е представен в намаление на стойността на активите, които са придобити през годината, следваща годината на преотстъпване, а в годината на преотстъпване като други задължения.

г. Отсрочени данъци

	01 януари 2008	31 Декември 2008
	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини, съоръжения	299	296
Търговски и други вземания	(42)	(42)
Ефект върху отсрочените данъчни пасиви	257	254
Движение в отсрочените данъци, признати в печалбата за 2008 година		(3)

д. Използване на справедлива стойност, като приета стойност

Към датата преминаване, за имотите, машините и съоръженията е използвана справедлива стойност като приета стойност. Общата стойност на тези справедливи стойности и корекциите свързани с представяне на имотите, машините и съоръженията по справедлива стойност, са както следва:

	Справедлива стойност	Корекции на балансова та стойност
	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини, съоръжения	3 024	2 987
Общо	3024	2 987

36. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали съществени коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

37. Одобрение на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2009 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от общото събрание на съдружниците на 31 март 2010 г.

Съставил: Вяра Манчева

Ръководител: Велимир Магурев

Дата: 31 март 2010 год.

"АГРО РЕЗЕРВ" ООД

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

КЪМ 31.12.2009г

Седалище: гр. Бургас, ул. "Александровска" 91, ет. 1
Офис 1: гр.Варна, ул."Никола Вапцаров" №3, вх.Г, ет.6
Телефон/факс: 052/712544
e-mail: agrorezerve@abv.bg

Консолидираният годишен доклад за дейността на Агро резерв ООД, гр. Бургас и неговото дъщерно предприятие Агро-рент 2007 ООД, гр. Варна за 2009 година е изготвен съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството и Търговския закон, на база анализ на развитието, пазарното присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състоянието на Групата за 2009 г. и перспективите за развитие.

31.03. 2010 г.

Управител:
Велимир Магурев

I. ПРОФИЛ НА ГРУПАТА

Дружество майка

Дружество майка е Агро резерв ООД, вписано в Регистъра за търговските дружества на Бургаски окръжен съд с решение № 5, том 1, стр.52, по ф.д.46/2001г., ЕФН: 0201000461, ЕИК 102674109 в Търговски регистър, при Агенция по вписванията.

Седалище и адрес на управление: гр.Бургас, ул. "Александровска" № 91, ет.1.

Собственици на Агро резерв ООД със съответно дялово участие от капитала са:

Велимир Иванов Магурев -	43.21%
Боян Ангелов Бончев -	56.67%
Димитър Венциславов Димитров-	0.12%

Дружеството майка се представлява и управлява от Велимир Иванов Магурев.

Дружеството майка е с регистриран капитал в размер на 555 800 лв. (петстотин петдесет и пет хиляди и осемстотин лева), разпределен в 11116 дяла по 50 лева всеки.

През 2008 г. "Агро Резерв" ООД е регистрирало клон с адрес гр.Балчик, жк.Балчик бл.34, вх.В, ап.3.

Дъщерно дружество

Дъщерно дружество е Агро-рент 2007 ООД учредено през 2007 год. като дружество с ограничена отговорност, регистрирано от Варненски окръжен съд с решение 2832 от 29.03.2007 г., вписано в регистъра на търговските дружества по ф. д. № 1123 / 2007 г. и ЕИК 148096253 при Търговски регистър към Агенцията по вписванията.

Предприятието е със седалище гр. Варна и адрес на управление: гр.Варна ул. Битоля 1, ет.6, ап.23

Адресът за кореспонденция е гр.Варна ул. Битоля 1, ет.6, ап.23.

Дружеството се управлява и се представлява от Боян Ангелов Бончев.

Регистрираният основен капитал на дружеството е 5 000 лв., разпределен в 100 дяла по 50 лв. всеки.

Основната дейност на Групата е търговия със селскостопанска продукция, земеделие, складова дейност за съхранение на зърнени култури – пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, услуги със земеделска техника, транспортна дейност и отдаване под наем на недвижима собственост.

През 2009 година, Групата има сделки със следните свързани лица, отделно от сделките със собствениците:

БГ Ленд Ко ООД

ЕТ Боян Ангелов Бончев

Агро-резерв трейд ООД

II. ФИНАНАСОВ АНАЛИЗ

За периода 01.01.2009 г. – 31.12.2009 г. Групата е реализирала счетоводна печалба в размер на 1 318 хил.лв. преди данъчно облагане и 1 202 хил.лв. след данъци.

Някои от показателите за финансово - икономическото състояние на Групата, имат следните стойности:

(хил.лв.)

N:	Показатели:	2009 година	2008 година	2009/2008 стойност	2009/2008 процент
1	Финансов резултат	1202	1272	-70	-5.5%
2	Нетен размер на приходите от продажби	29598	34899	-5301	-15.2%
3	Собствен капитал	7548	6346	1202	18.9%
4	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	19884	18359	1525	8.3%
5	Обща сума на активите	27432	24705	2727	11.0%
6	Приходи	31278	34988	-3710	-10.6%
7	Разходи, без разходи за данъци	29960	33565	-3605	-10.7%
8	Краткотрайни активи	14896	11493	3403	29.6%
9	Разходи за бъдещи периоди			0	0.0%
10	Налични краткотрайни активи (8-9)	14896	11493	3403	29.6%
11	Краткосрочни задължения	8073	6280	1793	28.6%
12	Краткосрочни вземания	5016	3664	1352	36.9%
13	Краткосрочни финансови активи	2163	2397	-214	-8.9%
14	Парични средства	2690	2476	214	8.6%
15	Платима сума през периода за погасяване на дългосрочни задължения	8830	8647	183	2.1%
16	Текущи задължения (11+15)	16903	14927	1976	13.2%
	Рентабилност:				
22	Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0.0406	0.0384	0.0042	11.4%
23	Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/3)	0.1592	0.2004	-0.0412	-20.6%
24	Коеф. на рентабилност на пасивите (1/4)	0.0605	0.0693	-0.0088	-12.8%
25	Коеф. на капитализация на активите (1/5)	0.0438	0.0515	-0.0077	-14.9%
	Ефективност:				
26	Коеф. на ефективност на разходите (8/7)	1.0440	1.0424	0.0016	0.2%
27	Коеф. на ефективност на приходите (7/6)	0.9579	0.9593	-0.0015	-0.2%
	Ликвидност:				
28	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	1.8452	1.8301	0.0151	0.8%
29	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	1.2249	1.3594	-0.1344	-9.9%
30	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/16	0.2883	0.3265	-0.0382	-11.7%
31	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/16)	0.1591	0.1659	-0.0067	-4.1%
	Финансова автономност:				
32	Коеф. на финансова автономност (3/4)	0.3796	0.3457	0.0339	9.8%
33	Коеф. на задлъжнялост (4/3)	2.6343	2.8930	-0.2587	-8.9%

	2009	2008
Приходи	31278	34938
Разходи	29960	33566
Финансов резултат	1202	1272

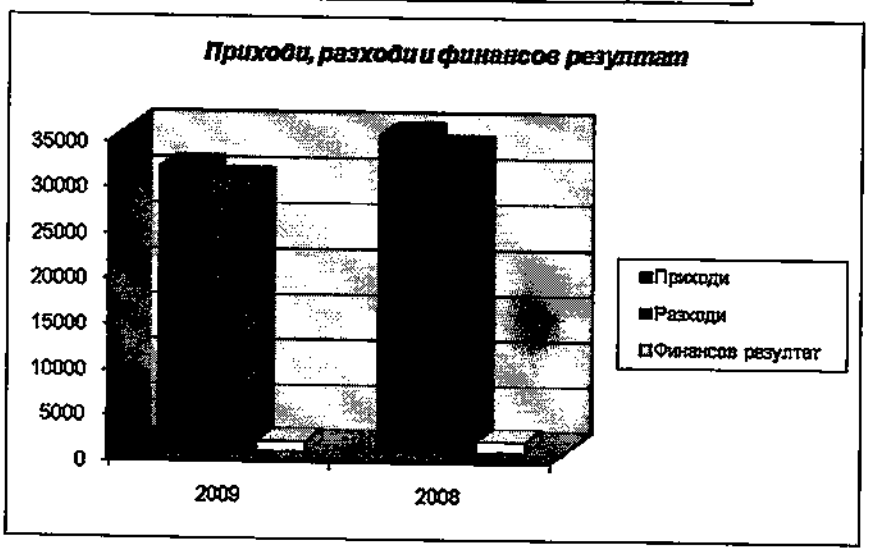

	2009	2008
Коеф. на финансова автономност (3/4)	0.3796	0.3457
Коеф. на задлъжнялост (4/3)	2.6343	2.8930

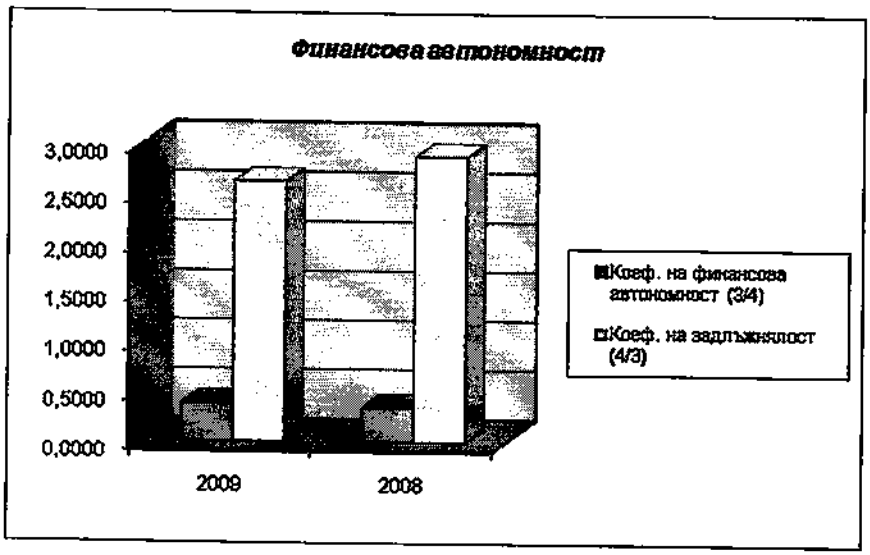

	2009	2008
Коеф. на рентабилност на приходите от продажби (1/2)	0.0406	0.0384
Коеф. на рентабилност на собствения капитал (1/3)	0.1592	0.2004
Коеф. на рентабилност на пасивите	0.0606	0.0693

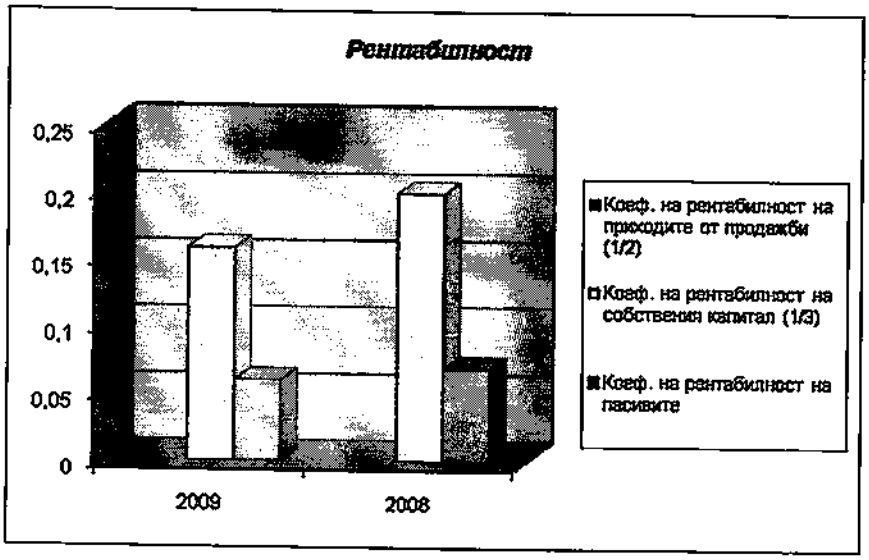

	2009	2008
Коеф. на ефективност на разходите	1.0440	1.0424
Коеф. на ефективност на приходите	0.9579	0.9593

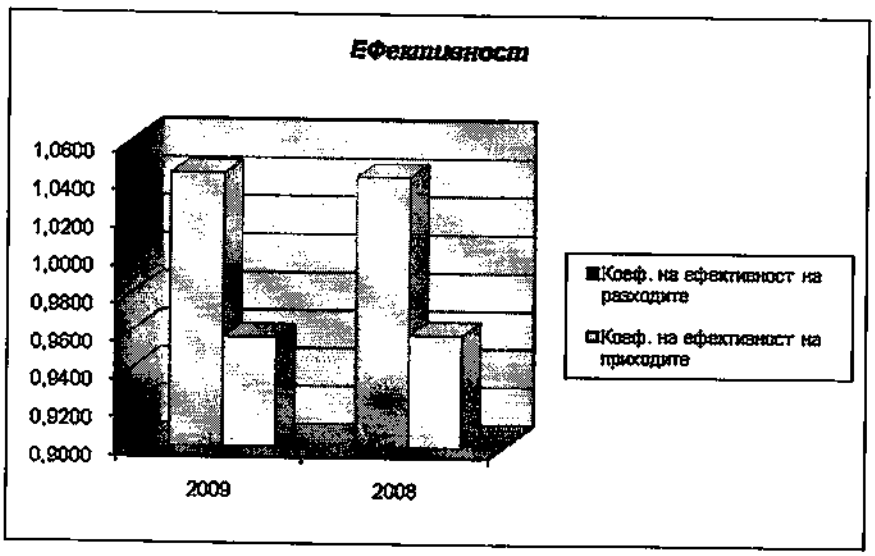

	2009	2008
Коеф. на обща ликвидност	1.8452	1.8301
Коеф. на бърза ликвидност	1.2249	1.3694
Коеф. на незабавна ликвидност	0.2883	0.3265
Коеф. на абсолютна ликвидност	0.1591	0.1659

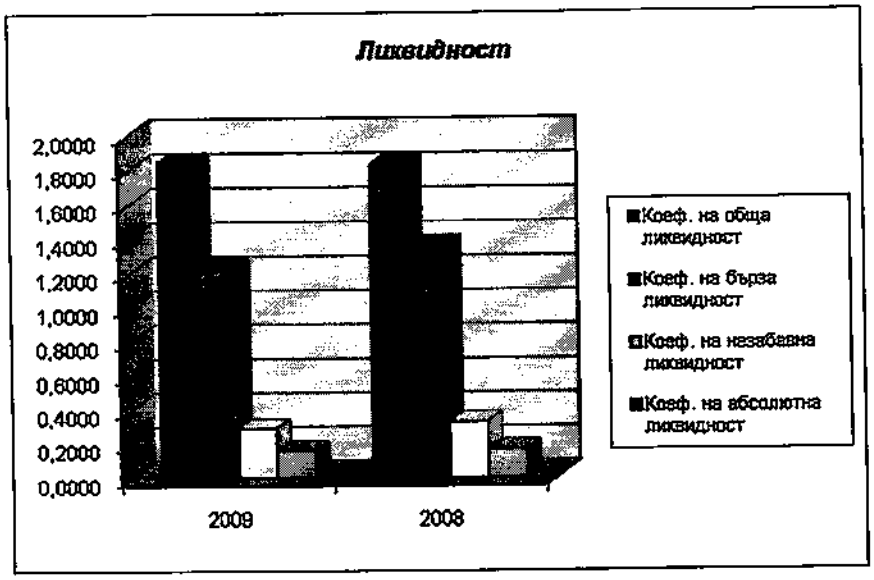

III. РИСКОВИ ФАКТОРИ

Валутен риск

Валутния риск е свързан с възможността приходите от дейността на Групата да бъдат повлияни от промените на валутния курс към други валути. Фиксирането на лева към единната европейска валута доведе до ограничаване на колебанията в курса на лева към наложените като основни чужди валути.

В дейността на Групата като цяло засега не съществува валутен риск тъй като реализираната продукция и доставяните стоки и материали се извършват в евро или лева.

Лихвен риск

Лихвеният риск е свързан с възможността лихвените равнища при които Групата финансира своята дейност, да се повишат и в резултат нетните приходи да намалеят. Появата на нестабилност във финансовата система в страната ни като цяло може да бъде предпоставка за увеличаване на лихвения риск.

Този риск може да бъде управляван посредством използване на различни източници за финансиране /търговски заеми, вътрешно – фирмена задлъжнялост, банкови кредити и др./

Финансов риск

Финансовият риск представлява несигурност за инвеститорите в случаите когато Групата използва привлечени или заемни средства.

Чрез показателите за финансова автономност и финансова задлъжнялост се отчита съотношението между собствени и привлечени средства. Високите стойности на коефициента за автономност и ниските стойности на коефициента на финансова задлъжнялост са добра гаранция за инвеститорите и за самите собственици.

Показателите за дела на капитала, получен чрез заеми определят каква част от общия капитал представляват привлечените средства. Колкото делът на задълженията спрямо собствения капитал е по – голям, толкова е по – голям и финансовият риск.

IV. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Не са възниквали съществени събития, настъпили след датата на баланса, които да налагат корекции в годишните финансови отчети или да са съществени, за да бъдат оповестени.

V. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Една от основните цели на Групата е да постигне бързо и просперираще развитие, съобразено с икономическата обстановка в страната. Целите на Групата относно нейното развитие в краткосрочен план са да се задържи равнището на постигнатото до момента, с тенденцията да се постигнат нови успехи в един по дългосрочен аспект.

VI. ДЕЙНОСТ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

През 2009 не са провеждани научни изследвания и разработки.

